

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Surmarie Hortencia
Datum
27 januari 2017
Ons kenmerk
Cft 201700014
Pagina
1/4

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlagen

Onderwerp
Advies op basis van artikel 12 bij de vastgestelde begroting 2017 Curaçao

Geachte heer Gijsbertha,

Op 13 januari 2017 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de vastgestelde begroting 2017 ontvangen. Aangezien de gouverneur deze begroting vóór 31 december 2016 heeft vastgesteld, is er sprake van een tijdig vastgestelde begroting 2016. Op basis van artikel 12 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) ontvangt u hierbij het advies van het Cft op deze vastgestelde begroting.

Oordeel

Het Cft is van oordeel dat de vastgestelde begroting 2017 een overzichtelijk beeld geeft van de beleidsvoornemens voor het begrotingsjaar 2017. De begroting bevat in vergelijking met voorgaande jaren meer informatie en geeft daarmee een steeds completer beeld van de gewone dienst en de kapitaaldienst. Het Cft heeft geconstateerd dat er nadere stappen zijn gezet voor de versterking van de overheidsfinanciën.

Op 11 augustus 2016 heeft het Cft een advies uitgebracht op de concept-ontwerpbegroting 2017 (OB2017). Dit advies gaf in het oordeel aan dat de houdbaarheid van de sociale fondsen een punt van aandacht is en dat de toelichting op de kapitaaldienst nog niet voldoende is om het algemeen voorbehoud op de kapitaaldienst weg te nemen. In de algemene beschouwing bij de begroting 2017 heeft het bestuur van Curaçao aangegeven in hoeverre het rekening heeft gehouden met het advies van het Cft.

Het Cft concludeert dat de begroting 2017 voldoet aan de normen uit de Rft en dat op hoofdlijnen rekening is gehouden met de aanbevelingen van het Cft. Het voorbehoud op de kapitaaldienst blijft gehandhaafd. Wel zal het Cft de komende periode de verdere uitwerking van de financiële paragraaf van het Regeerakkoord blijven monitoren. Indien er wijzigingen optreden ten opzichte van de vastgestelde begroting, zal het Cft dit nader beoordelen in de daarvoor bestemde begrotingswijziging. Mocht het Land het voornemen hebben om een vorm van overheidssteun toe te passen voor Insel Air dan zal dit conform de relevante Rft- en nationale comptabiliteitswetgeving moeten plaatsvinden en zal de verwerking hiervan zichtbaar moeten worden in de eerste begrotingswijziging.

Gewone dienst

De begroting 2017 sluit af met een saldo van nul. De totale baten en lasten op de gewone dienst zijn ANG 2.518,8 miljoen (ANG 2.499,5 begroting 2016). De stijging van de baten in de begroting 2017 vergeleken met de begroting 2016 met 0.8% wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere geprognosticeerde belastingopbrengsten in 2017 van ANG 17 miljoen, waarbij deze verhoging voornamelijk is veroorzaakt door een stijging van de winstbelasting en loon- en inkomstenbelasting in lijn met de geprognosticeerde economische groei. De stijging van de lasten wordt mede veroorzaakt door een stijging van de personeelslasten met ANG 15,3 miljoen.

De (begrote) rentelasten van de collectieve sector in 2017 bedragen circa ANG 68 miljoen (circa 4 % van de overheidslasten), wat neerkomt op circa 58 % van de rentelastnorm. Hiermee vallen de rentelasten binnen de rentelastnorm van ANG 117,7 miljoen zoals opgenomen in de vastgestelde collectieve sector 2015.

Het Cft heeft in zijn advies op de OB2017 geadviseerd om de groeiraming bij te stellen en uit te gaan van de groeiraming van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS). In de reactie op het advies van het Cft heeft de regering aangegeven dat de groei-projectie van de CBCS niet significant anders is dan de cijfers die de regering voor de ramingen in de begroting heeft gepresenteerd. De regering heeft de groeiverwachting en de inkomsten- en uitgavenramingen daarom niet aangepast. Het Cft begrijpt de overweging van de regering.

Sociale fondsen

Het Cft heeft in zijn advies op de OB2017 geconstateerd dat de premieontvangsten begroot worden zonder dat er een verdere toelichting op de totstandkoming van deze cijfers wordt gegeven. De regering heeft in de reactie op het advies van het Cft aangegeven dat de premieontvangsten geraamd worden op basis van realisatiecijfers van voorgaande jaren, gecorrigeerd voor de verwachte reële economische groei en aangepast aan de elasticiteit, eventueel gecorrigeerd voor wetswijzigingen. De hieruit vloeiende begrote bedragen zijn kaderstellend voor de SVB begrotingen. Indien blijkt dat deze middelen onvoldoende zijn, geeft de regering aan dat wordt gezien of wetswijzigingen of extra landsbijdrage noodzakelijk zijn. Het Cft gaat graag ambtelijk met uw ministerie hierover verder in gesprek.

Het Cft heeft in zijn advies op de OB2017 de regering verzocht om in de begroting een overzicht van de meerjarige ontwikkeling van het schommelfonds op te nemen. Dit verzoek van het Cft is overgenomen in de vastgestelde begroting 2017. Waar het schommelfonds op 1 januari 2014 nog een waarde had van ANG 220 miljoen, resteert er volgens de begroting ultimo 2017 nog slechts ANG 5,8 miljoen. Per eind 2018 resteert er naar verwachting slechts ANG 1,2 miljoen in het schommelfonds waarna het in 2019 terug zal stijgen tot een niveau van ANG 50,3 miljoen per ultimo 2020. Gezien de beperkte ruimte die resteert zal het Cft de stand van het schommelfonds nauwlettend in de gaten houden.

Weerstandsvermogen

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met het vergroten van het weerstandsvermogen van Curaçao. De omvang tot en met 2020 van alle geplande reserveringen tezamen bedraagt ANG 184 miljoen. Hiervan is ANG 100 miljoen bestemd voor de eerste aflossing in 2020 op de schuldsanering lening. Het is zaak om deze geplande reservering de komende jaren daadwerkelijk te realiseren en in stand te houden.

Het Cft constateert dat de reservering voor 2017 vorig jaar nog werd begroot op ANG 5,4 miljoen, maar dat de geplande reservering naar beneden is bijgesteld tot ANG 1,5 miljoen. Dit verhoogt de vereiste inspanning om voor de aflossing te reserveren voor navolgende jaren.

Kapitaaldienst

De kapitaaldienst sluit in de vastgestelde begroting 2017 met een saldo van nul wanneer er rekening wordt gehouden met de verwachte ontvangsten uit geldleningen, en de aflossing op leningen. De totale baten en lasten op de kapitaaldienst zijn ANG 183 miljoen. Er zijn wederom belangrijke stappen gezet om de kapitaaldienst om te vormen tot een meer realistische investeringsagenda.

Op de kapitaaldienst is een lijst van voorgenomen investeringen opgenomen die voor een deel door leningen gefinancierd moeten worden. De toelichtingen bij de voorgenomen investeringen zijn tot op heden nog onvoldoende om te kunnen oordelen of deze voldoen aan de definitie van kapitaaluitgave conform het System of National Accounts (SNA). Op grond hiervan maakt het Cft –zoals inmiddels gebruikelijk– een algemeen voorbehoud bij de kapitaaldienst. Op het moment dat Curaçao daadwerkelijk een lening wil afsluiten ten behoeve van de kapitaalinvesteringen, ziet het Cft het concrete leningsverzoek graag tegemoet. Het Cft gaat graag in overleg met het ministerie van Financiën over de volgende stap om de toelichtingen op de kapitaaldienst uit te breiden en zo uiteindelijk het algemeen voorbehoud overbodig te maken.

Het CAft herhaalt zijn constatering dat de totale financieringsbehoefte met ANG 114,5 miljoen (2% bbp) wel ver boven het structureel houdbaar geachte leenniveau in de orde van ANG 60 miljoen (1% bbp) ligt. Dit zou leiden tot verdere stijging van de schuldquote die met 42% bbp per ultimo 2016 al boven het structureel houdbaar geachte niveau van 40% bbp ligt.

Kenmerk
Cft 201700014
Blad
4/4

Het Cft wijst erop dat het IMF in dit verband heeft geopperd dat teneinde de noodzakelijke kapitaalinvesteringen op een verantwoorde wijze te financieren, Curaçao zou moeten aansturen op een overschot op de gewone dienst van 0,5% bbp.

HNO/Sehos

Het Cft heeft in het advies op de OB2017 aangegeven dat zij graag samen met de vastgestelde begroting 2017 een update van de business case van HNO ontvangt om de effecten op de (meer)jarenbegroting te kunnen toetsen. De regering geeft in zijn reactie op het advies van het Cft aan dat een actualisering van de business case einde van vorig jaar gereed zou zijn. Het Cft heeft deze echter nog niet ontvangen en verzoekt u nogmaals om de update van de business case zo snel mogelijk naar het Cft te verzenden.

Financieel beheer

Er is een verbetering te constateren in het financieel beheer op Curaçao. Met name het tijdig opstellen, indienen en vaststellen van de begroting loopt conform de wet. Ook is de begroting steeds vollediger en transparanter.

De regering heeft diverse ambitieuze plannen om het financieel beheer te versterken waaronder het vernieuwen van de wetgeving aangaande het financieel beheer, de invoering van de reeds goedgekeurde Landsverordening optimalisering overheidsgelieerde entiteiten, verbetertrajecten naar aanleiding van de jaarrekeningcontroles van de SOAB, opleidingen ten behoeve van de Financiële functie en het verantwoorde Beleidsbegroting en verantwoordingstraject. Het Cft blijft al deze ontwikkelingen rondom het financieel beheer nauwlettend volgen en ontvangt graag conform afspraak een update van de voortgangen van deze projecten in de uitvoeringsrapportages. Het Cft herhaalt het advies om het financieel beheer op een zodanig niveau te krijgen dat over het begrotingsjaar 2018 een goedkeurende verklaring ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening zou kunnen worden verkregen.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft graag bereid deze te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao